

61996J0172

Domstolens Dom (Femte Afdeling) af 14. juli 1998. - Commissioners of Customs & Excise mod First National Bank of Chicago. - Anmodning om præjudiciel afgørelse: High Court of Justice, Queen's Bench Division - Forenede Kongerige. - Sjette momsdirektiv - Anvendelsesområde - Valutatransaktioner. - Sag C-172/96.

Samling af Afgørelser 1998 side I-04387

Sammendrag

Parter

Dommens præmisser

Afgørelse om sagsomkostninger

Afgørelse

Nøgleord

1 Fiskale bestemmelser - harmonisering af lovgivningerne - omsætningsafgifter - det fælles merværdiafgiftssystem - levering af tjenesteydelser mod vederlag - begreb - valutatransaktioner - omfattet

(Raadets direktiv 77/388, art. 2, nr. 1)

2 Fiskale bestemmelser - harmonisering af lovgivningerne - omsætningsafgifter - det fælles merværdiafgiftssystem - beskatningsgrundlag - tjenesteydelser - valutatransaktioner - beskatningsgrundlaget udgøres af tjenesteyderens bruttoresultat af transaktionerne gennem et givet tidsrum

[Raadets direktiv 77/388, art. 11, punkt A, stk. 1, litra a)]

Sammendrag

1 Valutatransaktioner, selv hvis de udfoeres uden betaling af kommission eller direkte gebyrer, er tjenesteydelser, der udfoeres mod erlaeggelse af et vederlag, dvs. tjenesteydelser, der leveres »mod vederlag« i den forstand, hvori udtrykket anvendes i artikel 2, nr. 1, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter. Transaktioner mellem parter - som gaar ud paa, at en af parterne koeber en aftalt maengde af en valuta, mod at parten til den anden part saelger en aftalt maengde af en anden valuta, saaledes at begge valutabeløb leveres paa samme valoerdag, og saaledes at parterne i transaktionerne (mundtligt, elektronisk eller skriftligt) har truffet aftale om, hvilke valutaer transaktionerne angaar, hvilke beloeb der skal koebes og saelges i de paagaeldende valutaer, hvilken part der koeber hvilken valuta, og hvilken

valøerdag der skal benyttes - udgør levering af tjenesteydelser mod vederlag i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 2, nr. 1.

2 Artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a), i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter skal fortolkes saaledes, at beskatningsgrundlaget for valutatransaktioner, der gennemføres saaledes, at der hverken beregnes gebyr eller kommission for visse bestemte transaktioner, udgøres af tjenesteyderens bruttoresultat af transaktionerne gennem et givet tidsrum. Beskatningsgrundlaget ved levering af tjenesteydelser er i henhold til sjette direktivs artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a), den modværdi, som tjenesteyderen modtager eller vil modtage af aftageren for de pågældende transaktioner. Fastlæggelsen af modværdien består saaledes i at opgoere, hvilket beløb banken opbeholder for udførelse af valutatransaktioner, dvs. den modydelse for udførelse af valutatransaktioner, som banken reelt selv kan raade over.

Parter

I sag C-172/96,

angaaende en anmodning, som High Court of Justice, Queen's Bench Division (Det Forenede Kongerige), i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Commissioners of Customs & Excise

mod

First National Bank of Chicago,

at opnåa en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1),

har

DOMSTOLEN

(Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne M. Wathelet, J.C. Moitinho de Almeida, P. Jann og L. Sevón (refererende dommer),

generaladvokat: C.O. Lenz

justitssekretær: ekspeditionssekretær H.A. Ruehl,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

- First National Bank of Chicago ved Paul Lasok, QC, for solicitors Garretts

- Det Forenede Kongeriges regering ved Stephanie Ridley, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget, bistået af Nigel Fleming, QC, og barrister Christopher Vajda

- den franske regering ved kontorchef Catherine de Salins og ekspeditionssekretær Gautier Mignot, begge Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmaegtigede

- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Peter Oliver og Enrico Traversa, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmaegtigede,

på grundlag af retsmoder rapporten,

efter at der i retsmodet den 25. juni 1997 er afgivet mundtlige indlæg af First National Bank of Chicago ved David Goy, QC, af Det Forenede Kongeriges regering ved Assistant Treasury Solicitor John E. Collins, som befuldmaegtiget, bistået af Nigel Pleming og Christopher Vajda, og af Kommissionen ved Peter Oliver,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 16. september 1997,

afsagt følgende

Dom

Dommens præmisser

1 Ved kendelse af 13. maj 1996, indgået til Domstolen den 20. maj 1996, har High Court of Justice, Queen's Bench Division, i medfør af EF-traktatens artikel 177 stillet to præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af Rådets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1, herefter »sjette direktiv«).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag mellem First National Bank of Chicago (herefter »banken«) og Commissioners of Customs & Excise (herefter »Commissioners«) vedrørende fradrag for indgående afgift i forbindelse med visse valutatransaktioner.

3 Sjette direktivs artikel 2 har følgende ordlyd:

»Merværdiafgift pålægges:

1. Levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab.

2. Indførsel af goder.«

4 I artikel 5, stk. 1, defineres levering af goder således:

»1. Ved 'levering af et gode' forstås overdragelse af retten til som ejer at råde over et materielt gode.«

5 I artikel 6, stk. 1, defineres tjenesteydelser således:

»1. Ved 'tjenesteydelse' forstås enhver transaktion, der ikke er en levering af et gode i henhold til artikel 5.«

6 Artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a), har følgende ordlyd:

»Beskatningsgrundlaget er:

a) ved levering af goder og tjenesteydelser, bortset fra de under litra b), c) og d) omhandlede, den samlede modvaerdi, som leverandoeren eller tjenesteyderen modtager eller vil modtage af koeberen, aftageren eller tredjemand for de paagaeldende transaktioner, herunder tilskud, der er direkte forbundet med transaktionernes pris.«

7 I artikel 13, punkt B, litra d), nr. 4, bestemmes foelgende:

»Med forbehold af andre faellesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne paa betingelser, som de fastsaetter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af nedennaevnte fritagelser, og med henblik paa at forhindre enhver mulig form for svig, unddragelse og misbrug:

...

d) foelgende transaktioner:

...

4. transaktioner, herunder forhandlinger, vedroerende valuta, pengesedler og moenter, der anvendes som lovligt betalingsmiddel, dog ikke moenter og sedler, som er samlerobjekter; ved samlerobjekter forstaas saadanne moenter af guld, soelv eller andet metal, samt sedler, der ikke i almindelighed anvendes som lovligt betalingsmiddel, eller som er af numismatisk interesse.«

8 I artikel 13, punkt C, litra b), bestemmes det dog, at medlemsstaterne kan indroemme afgiftspligtige personer ret til at vaelge at erlaegge afgift bl.a. i tilfaelde af transaktioner som omhandlet i artikel 13, punkt B, litra d).

9 I sjette direktivs artikel 17, stk. 3, litra c), bestemmes foelgende:

»3. Medlemsstaterne indroemmer ligeledes enhver afgiftspligtig person fradrag for eller tilbagebetaling af den i stk. 2 omhandlede merværdiafgift, for saa vidt goder og tjenesteydelser anvendes til:

...

c) hans transaktioner, som er fritaget for afgift i medfoer af artikel 13, punkt B, litra a) og litra d), nr. 1-5, saafremt aftageren er etableret uden for Faellesskabet, eller saafremt de paagaeldende transaktioner er knyttet direkte til goder, som er bestemt til at udfoeres til et land uden for Faellesskabet.«

10 Det fremgaar af forelaeggelseskendelsen, at banken, for saa vidt angaar merværdiafgift (herefter »moms«), er registreret i Det Forenede Kongerige, og at den udfoerer mange forskellige former for bankvirksomhed, herunder valutahandel. Banken er »market maker«, dvs. at den er villig til paa ethvert tidspunkt at levere og modtage de valutaer, den har specialiseret sig i.

11 Banken stiller de kurser, til hvilke den vil indgaa valutatransaktioner. Disse kurser betegnes som koebskurser (»bid prices«) eller salgskurser (»offer prices«). Banken tilbyder paa ethvert tidspunkt at koebe valutaer til en pris udtrykt som en valutakurs, og samtidig tilbyder den at saelge samme beloeb i den samme valuta til en lidt hoejere pris, udtrykt som en valutakurs. Forskellen mellem de to kurser er det saakaldte »spread«.

12 Valutatransaktioner gennemfoeres enten som spothandler eller som terminsforretninger (»spot« eller »forward«). Ved en spothandel forstaas koeb af én valuta mod salg af en anden valuta paa en saadan maade, at levering og salg normalt gennemfoeres paa den anden foelgende bankdag,

ogsaa omtalt som afviklingsdagen eller valoerdagen. En terminsforretning (»forward«) adskiller sig herfra ved, at leveringen og salget af valutaerne foerst gennemfoeres med valuer paa et fremtidigt tidspunkt, men med de beloeb, der er fastsat paa grundlag af den paa transaktionsdagen aftalte valutakurs.

13 Den forelaeggende ret har oplyst, at der i den for retten verserende sag ikke er tale om ren fysisk levering af penge i form af moenter, sedler eller andre vaerdier i forbindelse med de valutatransaktioner, banken udfoerer. Det, der leveres, er en adgang til at traekke paa et tilgodehavende i den »leverede« valuta paa en konto i en bank.

14 For de valutatransaktioner, hovedsagen drejer sig om, opkraever eller fakturerer banken intet transaktionsgebyr og ingen kommission. Banken tilstraeber at opnaa et overskud paa sine valutatransaktioner ved haelp af forskellen mellem de koeps- og salgskurser, den stiller. Hver dealer i banken vil have bestemte valutaer »paa sin bog«, og det forventes, at han eller hun indtjener et overskud over et givet tidsrum. Overskuddet udgoeres af resultatet af alle valutatransaktionerne gennem det paagaeldende tidsrum.

15 Banken er delvis moms fritaget. Den foretager dog et fradrag af indgaaende afgift svarende til antallet af transaktioner med kunder, der er hjemmehoerende uden for Faellesskabet. Med henblik paa beregningen af fradragsbeloebet har banken i henhold til regulation 31 i Value Added Tax (General) Regulations 1985 indgaaet en aftale med Commissioners om en saerlig, delvis fritagelsesmetode. Den fradragsberettigede del af den indgaaende afgift, som banken kan goere gaeldende efter den aftalte metode, fastsaettes ud fra antallet af udfoerte valutatransaktioner, og den udgoeres af en broek, hvori taelleren er antallet af transaktioner med kontrahenter uden for Den Europaeiske Union, og naevneren er det samlede antal transaktioner.

16 I momsangivelsen for perioden fra den 1. maj 1994 til den 31. juli 1994, som omfattede den aarlige berigtigelse for perioden fra april 1993 til april 1994, medregnede banken ved beregningen af broekens taeller og naevner de valutatransaktioner, den havde udfoert fra april 1993 til juli 1994. Den beregnede, at den godskrivning for indgaaende afgift, den var berettiget til for den forlaengede afgiftsperiode paa femten maaneder, under hensyn til valutatransaktioner med kunder i lande uden for Faellesskabet, udgjorde 251 454,90 GBP.

17 Ved Commissioners' afgoerelse af 26. september 1994 blev den godskrivning af indgaaende afgift, banken havde stillet krav om, nedsat, idet Commissioners afslog at anerkende den del af godskrivningen, der svarede til valutatransaktioner med kunder i lande uden for Faellesskabet.

18 Banken anlagde sag ved Value Added Tax Tribunal. Efter aftale mellem parterne blev sagens genstand begrænset til spoergsmaalet om, hvorvidt der ved de paagaeldende valutatransaktioner i afgiftsmaessig forstand var tale om tjenesteydelser eller om levering af goder. I sin afgoerelse af 12. september 1995 gav Value Added Tax Tribunal banken medhold.

19 Denne afgoerelse indbragte Commissioners for High Court of Justice.

20 High Court of Justice fandt, at sagens afgoerelse maatte bero paa en fortolkning af sjette direktiv, og besluttede derfor at udsaette sagen og at forelaegge Domstolen foelgende spoergsmaal:

»Det oenskes paa foelgende punkter oplyst, hvorledes Raadets direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter (sjette momsdirektiv) skal fortolkes i forbindelse med valutatransaktioner, som defineret af British Bankers' Association (jf. forelaeggelseskendelsens punkt 1 i afsnittet om sagens faktiske omstaendigheder):

1) Udgoer saadanne valutatransaktioner levering af goder eller tjenesteydelser mod vederlag?

2) Hvis der foreligger en levering af goder eller tjenesteydelser mod vederlag, hvorledes skal vederlaget i forbindelse med saadanne transaktioner da karakteriseres?»

21 Den i det foerste spoergsmaal naevnte definition lyder saaledes:

Ved valutatransaktioner forstaas »transaktioner mellem parter, som gaar ud paa, at en af parterne koeber en aftalt maengde af en valuta, mod at parten til den anden part saelger en aftalt maengde af en anden valuta, saaledes at begge beloeb leveres paa samme valoerdag, og saaledes at parterne i transaktionerne (mundtligt, elektronisk eller skriftligt) har truffet aftale om, hvilke valutaer transaktionerne angaar, hvilke beloeb der skal koebes og saelges i de paagaeldende valutaer, hvilken part der koeber hvilken valuta, og hvilken valoerdag der skal benyttes«.

Det foerste spoergsmaal

22 Med det foerste spoergsmaal oensker High Court of Justice naermere bestemt oplyst, om transaktioner mellem parter - som gaar ud paa, at en af parterne koeber en aftalt maengde af en valuta, mod at parten til den anden part saelger en aftalt maengde af en anden valuta, saaledes at begge valutabeloeb leveres paa samme valoerdag, og at parterne i transaktionerne (mundtligt, elektronisk eller skriftligt) har truffet aftale om, hvilke valutaer transaktionerne angaar, hvilke beloeb der skal koebes og saelges i de paagaeldende valutaer, hvilken part der koeber hvilken valuta, og hvilken valoerdag der skal benyttes - udgoer levering af goder eller tjenesteydelser mod vederlag i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 2, nr. 1.

23 Banken, den franske regering og Kommissionen har anfoert, at valutatransaktionerne er tjenesteydelser. Da der er tale om tjenesteydelser mod vederlag, er de omfattet af sjette direktiv.

24 Det Forenede Kongeriges regering har heroverfor anfoert, at der ikke ydes et vederlag, og at en valutatransaktion, som udfoeres uden kommission eller bankgebyr derfor ikke er en levering af goder eller en tjenesteydelse i sjette direktivs forstand, men blot udgoer en udveksling af betalingsmidler.

25 Hertil bemaerkes for det foerste, at de valutabeloeb, som ved en valutatransaktion udveksles mod andre valutabeloeb, ikke kan betegnes som et »materielt gode« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 5, idet der er tale om pengebeloeb, der er lovlige betalingsmidler. Valutatransaktioner er saaledes tjenesteydelser i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 6.

26 For det andet bemaerkes, med hensyn til om en tjenesteydelse udfoeres mod vederlag, at Domstolen allerede har fastslaaet, at en tjenesteydelse kun udfoeres »mod vederlag«, som omhandlet i sjette direktivs artikel 2, nr. 1, og derfor kun kan beskattes, saafremt der mellem tjenesteyderen og modtageren bestaar et retsforhold, der vedroerer en gensidig udveksling af ydelser, idet det af tjenesteyderen modtagne vederlag udgoer den faktiske modvaerdi af den ydelse, som leveres til modtageren (dom af 3.3.1994, sag C-16/93, Tolsma, Sml. I, s. 743, praemis 14).

27 Kun naar en tjenesteyders virksomhed bestaar i udelukkende at udfoere tjenesteydelser uden direkte modydelse, er der intet beskatningsgrundlag, og de gratis tjenesteydelser er foelgelig ikke paalagt mervaerdiavgift (jf. Tolsma-dommen, praemis 12).

28 I det foreliggende tilfaelde er det ubestrideligt, at der mellem banken og dens medkontrahent bestaar et gensidigt bebyrdende retsforhold, i henhold til hvilket de to parter indbyrdes har forpligtet sig til at overdrage beloeb i en bestemt valuta og at modtage modvaerdien i en anden valuta.

29 Ud over selve omvekslingstransaktionen bestaar bankens ydelse i, at den er villig til at indgaa saadanne transaktioner i de valutaer, den har specialiseret sig i.

30 Den omstaendighed, at banken ikke opkraever gebyr eller kommission for en bestemt valutahandel, kan ikke i sig selv foere til, at det antages, at der ikke ydes vederlag.

31 Hertil kommer, at eventuelle tekniske vanskeligheder ved at opgoere vederlaget ikke i sig selv kan foere til, at det maa antages, at der ikke foreligger et vederlag.

32 Det fremgaar af oplysningerne i sagens akter, at de kurser, banken tilbyder at saelge eller koebe valutaer til, adskiller sig fra hinanden ved et saakaldt »spread«. Det maa heraf udledes, at banken opnaar en indtjening paa sin tjenesteydelse gennem et vederlag, som den indregner i koebs- og salgskurserne.

33 Endvidere bemaerkes, at hvis man antog det modsatte, dvs. at valutatransaktioner kun var afgiftspligtige, hvis der blev indbetalt en bestemt kommission eller betalt bestemte gebyrer - hvilket kunne give en erhvervsdrivende mulighed for at unddrage sig afgift ved at soege at opnaa betaling for sine tjenesteydelser, ikke ved at opkraeve kommission eller gebyr, men ved at indregne en forskel mellem de tilbudte kurser - ville det vaere i strid med den ordning, der er indfoert ved sjetten direktiv, og det ville tillige kunne foere til, at de erhvervsdrivende ikke blev stillet paa lige fod i forhold til afgiftsopkraevningen.

34 Det maa herefter antages, at valutatransaktioner, selv hvis de udfoeres uden betaling af kommission eller direkte gebyrer, er tjenesteydelser, der udfoeres mod erlaeggelse af et vederlag, dvs. tjenesteydelser, der leveres »mod vederlag« i den forstand, hvori udtrykket anvendes i sjetten direktivs artikel 2, nr. 1.

35 Det foerste spoergsmaal skal herefter besvares med, at transaktioner mellem parter - som gaar ud paa, at en af parterne koeber en aftalt maengde af en valuta, mod at parten til den anden part saelger en aftalt maengde af en anden valuta, saaledes at begge valutabeloeb leveres paa samme valoerdag, og saaledes at parterne i transaktionerne (mundtligt, elektronisk eller skriftligt) har truffet aftale om, hvilke valutaer transaktionerne angaar, hvilke beloeb der skal koebes og saelges i de paagaeldende valutaer, hvilken part der koeber hvilken valuta, og hvilken valoerdag der skal benyttes - udgoer levering af tjenesteydelser mod vederlag i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjetten direktivs artikel 2, nr. 1.

Det andet spoergsmaal

36 Med det andet spoergsmaal oensker High Court of Justice naermere bestemt oplyst, hvorledes vederlaget skal karakteriseres. Spoergsmaalet maa dermed forstaas saaledes, at det oenskes oplyst, hvorledes beskatningsgrundlaget skal fastsaettes.

37 Banken har gjort gaeldende, at modydelsen bestaar af alt, hvad der modtages i forbindelse med valutatransaktioner, dvs. den omsaetning, som udgoeres af den samlede vaerdi af de valutabeloeb, der leveres i forbindelse med valutatransaktioner.

38 Heroverfor har den franske regering og Kommissionen anfoert, at modydelsen bestaar af det opnaaede overskud paa transaktionerne og andre former for indtjening for tjenesteyderen.

39 Kommissionen har anført, at den havde udarbejdet et direktivforslag, som indeholdt en bestemmelse, der specielt angik valutatransaktioner (forslag til Raadets nittende direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - ændring af direktiv 77/388/EOEF - Det fælles merværdiafgiftssystem, KOM(84) 648 endelig udg., EFT C 347, s. 5). Ifølge forslaget skulle der i artikel 19, stk. 1, indsættes følgende:

»For saa vidt angaar valuta- og værdipapirtransaktioner, der i henhold til artikel 13, punkt B, litra d), nr. 4 og 5, er fritaget for afgift, skal købsværdien trækkes fra det beløb, der opføres i brokens nævner; i købsværdien medregnes i paakommende tilfælde den provision og de omkostninger, der betales af køber. Er den afgiftspligtige person ikke i stand til at bestemme købsværdien, kan han i stedet anvende værdien af den valuta eller de værdipapirer, han selv har købt i samme periode, saafremt der er tale om valuta eller værdipapirer, der er identiske med de solgte.«

40 Kommissionen har oplyst, at den trak forslaget tilbage af grunde, der ikke vedrørte denne bestemmelse.

41 Det Forenede Kongeriges regering har anført, at man - for det tilfælde at Domstolen maatte antage, at de pågældende valutatransaktioner er tjenesteydelser, der udfoeres mod vederlag - af to grunde ikke kan foretage en korrekt opgoerelse ud fra det »spread«, der er forskellen mellem den tilbudte købskurs og den tilbudte salgskurs. For det første fakturerer banken ikke dette spread over for nogen kunde, og for det andet ville en saadan opgoerelse svare til, at man opkrævede moms af overskuddet og ikke af omsætningen. Regeringen har endvidere gjort gældende, at det ikke er muligt at fastlægge en modydelse i forbindelse med valutatransaktioner, idet bankens overskud eller indtægt opstaar som foelge af, at den deltager i en række transaktioner, som alle sker til forskellige valutakurser, og ikke som foelge af et overskud paa en individuel transaktion. Endelig er de udvekslede valutabeløb ikke indbyrdes modydelser.

42 Det bemærkes, at beskatningsgrundlaget ved levering af tjenesteydelser i henhold til sjette direktivs artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a), er den modværdi, som tjenesteyderen modtager eller vil modtage af aftageren for de pågældende transaktioner.

43 De valutabeløb, som en erhvervsdrivende modtager fra sin medkontrahent som led i en valutatransaktion, udgoer transaktionens genstand, men kan ikke betragtes som vederlaget for den tjenesteydelse, der bestaar i, at valuta omveksles til en anden valuta, og de kan saaledes heller ikke udgoere modværdien.

44 Fastlæggelsen af modværdien bestaar saaledes i at opgoere, hvilket beløb banken oppebaerer for udfoerelse af valutatransaktioner, dvs. den modydelse for udfoerelse af valutatransaktioner, som banken reelt selv kan raade over (jf. i denne retning dom af 5.5.1994, sag C-38/93, Glawe, Sml. I, s. 1679, præmis 9).

45 Det bemærkes i denne forbindelse, at det »spread«, der er forskellen mellem den tilbudte købskurs og den tilbudte salgskurs, kun er den hypotetiske pris, banken vil opnaa, hvis den paa samme tidspunkt og paa samme vilkaar udfoerer to indbyrdes tilsvarende transaktioner, der bestaar af køb og salg af samme beløb og i samme valutaer.

46 Dette er dog kun en teoretisk betragtning, da banken udfoerer et stort antal transaktioner, der angaar forskellige beløb og forskellige valutaer, hvis kurser hele tiden ændrer sig. En erhvervsdrivende kan normalt ikke i forbindelse med udfoerelsen af én bestemt transaktion forudse, paa hvilket tidspunkt og til hvilken kurs han senere vil kunne indgaa en eller flere transaktioner, hvorved den risiko for kursændringer, han har paataget sig ved den første transaktion, kan fjernes eller fastlægges til et bestemt beløb.

47 Det maa herefter antages, at modværdien, dvs. det beløb, banken reelt selv kan raade over, udgøres af bruttoresultatet af transaktionerne gennem et givet tidsrum.

48 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at Domstolen med hensyn til transaktioner, der udfoeres mod vederlag, men for hvilke den faktiske modværdi afhaenger af fremtidige forhold, herunder et tidsrums forløb, allerede har fastslaaet, at beskatningsgrundlaget bl.a. skal opgøres paa grundlag af de paaløbne renter i et tidsrum, hvori der er givet udsættelse med betalingen, men hvis længde ikke kendes paa det tidspunkt, den afgiftspligtige transaktion indgaas (dom af 27.10.1993, sag C-281/91, Muys' en De Winter's Bouw- en Aannemingsbedrijf, Sml. I, s. 5405, præmis 18).

49 Hertil kommer, at muligheden for at afgiftsbelægge en transaktion heller ikke forudsætter, at den afgiftspligtige, der leverer goderne eller udfoerer tjenesteydelsen, eller den anden part i transaktionen, kender den nøjagtige modværdi, der udgør beskatningsgrundlaget (dom af 24.10.1996, sag C-288/94, Argos Distributors, Sml. I, s. 5311, præmis 21 og 22). Det er derfor uden betydning, at det grundlag, hvoraf der skal svares moms, ikke er kendt af parterne paa det tidspunkt, hvor de indgaar transaktionen, og at det, endog paa et senere tidspunkt, ikke kendes af modtageren af den udførte tjenesteydelse.

50 Det andet spørgsmål skal herefter besvares med, at sjette direktivs artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a), skal fortolkes saaledes, at beskatningsgrundlaget for valutatransaktioner, der gennemføres saaledes, at der hverken beregnes gebyr eller kommission for visse bestemte transaktioner, udgøres af tjenesteyderens bruttoresultat af transaktionerne gennem et givet tidsrum.

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

51 De udgifter, der er afholdt af Det Forenede Kongeriges regering, af den franske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

Afgørelse

Paa grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

(Femte Afdeling)

vedroerende de spoergsmaal, der er forelagt af High Court of Justice, Queen's Bench Division, ved kendelse af 13. maj 1996, for ret:

1) Transaktioner mellem parter - som gaar ud paa, at en af parterne koeber en aftalt maengde af en valuta, mod at parten til den anden part saelger en aftalt maengde af en anden valuta, saaledes at begge valutabeloeb leveres paa samme valoerdag, og saaledes at parterne i transaktionerne (mundtligt, elektronisk eller skriftligt) har truffet aftale om, hvilke valutaer transaktionerne angaar, hvilke beloeb der skal koebes og saelges i de paagaeldende valutaer, hvilken part der koeber hvilken valuta, og hvilken valoerdag der skal benyttes - udgoer levering af tjenesteydelser mod vederlag i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 2, nr. 1, i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter - Det faelles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag.

2) Artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a), i sjette direktiv 77/388 skal fortolkes saaledes, at beskatningsgrundlaget for valutatransaktioner, der gennemfoeres saaledes, at der hverken beregnes gebyr eller kommission for visse bestemte transaktioner, udgoeres af tjenesteyderens bruttoresultat af transaktionerne gennem et givet tidsrum.